

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: petil vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Še enkrat resna beseda.

Nekaterim ljudem res ni mogoče pomagati. Tako je tudi z urednikom »Slov. Naroda« g. M. Malovrhom. — Mi smo v sobotni številki jasno in odkrito povedali, kaj je smoter in namen našemu listu. Tisti izjavi nimamo pristaviti ničesar. Kdor jo je bral z razumom, toda ne s stališča absolutne sovražnosti, mora reči, da ni v naši izjavi nobene fraze, nego da je pisana tako, kakor je to edino prav za resen list, ki umeva resnost položaja in ki z vsemi sredstvi deluje na to, da se združijo vsi napredni elementi v brambo proti klerikalnemu nasilju. To g. Malovrhu ni všeč, kakor mu sploh ni nič všeč, kar izide v Učiteljski tiskarni. Na vsak način hoče preprečiti javnost, da pomeni naš klic k skupnemu delu za uveljavljanje načel narodnosti, naprednosti in demokratizma — napadanje narod-napredne stranke. Pri tem pa pozablja g. Malovrh glavnega — ostaja dolžan dokazov! Tako delo ni vredno dostojnih mož! Tudi ne moremo umeti, čemu vlačijo v svojo polemiko g. Dimnika. Ali se je morda poprijel klerikalne manire, ki se v pomnjanju stvarnih argumentov poslužuje osebnosti?

Ponedeljkov »Slov. Narod«, oziroma njegov urednik izvaja pogreva neuzitno jed, češ, da je naša »odkrita beseda« v resnici »jako neodkrita, kajti v njej je »Dan« poskušal svoje neobjavljene in nezaslužene napade in hujskanje proti narodno-napredni stranki predstaviti kot opravičeno kritiko dejanj, ki se ne strinjajo z njegovimi načeli! — Konstatujemo temu nasproti, da nismo v svoji izjavi niti hujskali niti napadali, nego smo samo poudarili svoja načela, klicali na skupno delo in kazali na veliko korist in nujno potrebo širjenja naprednih idej navzdol med maso naroda!

V temu ne vidimo nobenega slabega dejanja, ker je taka propaganda naprednosti gotovo koristnejša nego principiellno sovražno stališče nekaterikov v stranki proti osebam in gospodarskim zavedom, ter podjetjem odločno naprednih načel in smeri. Povemo odkrito: naš namen je, da služimo z vsemi silami in sredstvi za najsplošnejše razširjenje napredne ideje; v mesto in vas, v hrib in dolino hočemo in moramo z njimi! Mi nečemo nobenega razdora in nobene razprtije, ker vemo, da je sovražnik premočan, nego, da bi se mogli mi klati med seboj, da on neženirano naprej divja. To je naša resna volja!

Vendar pa ne moremo vzlic vsej ljubezni do stvari same nikakor in nikoli dopustiti, da bi nas grizli samo zategadelj, ker ne kukamo v odvisnosti iz gosposkega žepa; zlasti ne bomo trpeli, da bi se iz golega sovraštva zagajal v nas kdo, ki ima o kulturnih delavcih tako sodbo, kakor jo označuje njegov izrek, da mu vsak učitelj na 25 kilometrov — smrdi! — Mi smo pripravljeno resno, stvarno in pošteno delati sami in podpirati delo drugih. Ni smo pa glasilo nobene stranke, temveč smo na razpolago vsakomur, ki hoče s pametjo in srcem pomagati zmagi naprednih idej! Mi ne bomo izgubljali nič več besed, ampak bomo delali tako, kakor je to koristno in potrebno, da se uveljavijo načela, ki so tudi jedro narodno-napredne stranke!

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

(Dalje.)

Kadar pride vam Francozom drugič na um, da bi šli na popotovanje, si izberete pač gostoljubnejšo deželo, ki vam bo nudila več udobnosti. Zarežal se mi je z belimi zobmi, ki so se mu svetlikali skozi brado. Nato me je zapustil, in slišal sem ga, kako je obrnil veliki ključ v ključanici.

Celo uro sem sedel v svoji potrnosti na zvežnju dračja. Bil sem utrujen duševno in telesno; naslanjal sem glavo v dlani ter se potapljal v žalostne misli. Saj je bilo še med temi štirimi stenami dovolj mrzlo; jaz pa sem si predstavljal trpljenje svojih ubogih jezdecev tam zunaj in delil v duhu njihove muke. Nato sem začel korakati semtertja, drgniti si roke in butati z nogami ob stene, da mi ne bi zmrznile. Svetiljka je izžarevala nekoliko gorkote, a mrzlo je bil vendar grozovit, jedel pa že od jutra nisem bil ničesar. Zdelo se mi je, da je vse pozabilo name; zdajci pa zaslišim, da nekdo odklepa — in kdo vstopi? Moj zjutranji jeznik, ritmojster Aleksij Barakov. Pod pazduho je imel steklenico vina, v rokah pa je nesel veliko skledo kadečega se mesa.

»Pst!« mi šepne. »Nobene besede! In glavo pokoncu! Ne morem se zamuditi, da bi vam razložil natančneje. Čujete in bodite pripravljeni!«

S temi naglimi namigljaji je postavil dobrodošlo jed na tla in stekel ven.

»Čujete in bodite pripravljeni!« Te besede

Narodno-socialna zveza.

Trst, 12. avgusta 1912.

Velikanski krik je nastal tako v narodno-naprednem kakor socialno-demokratskem in klerikalnem taboru, ko je prišlo slovensko delavstvo z idejo na dan, da treba vse narodne strokovne organizacije združiti v močno Narodno-socialno Zvezo.

Slovensko delavstvo si je hotelo na ta način pomagati. Dobro je znalo, da v današnjem času ena majhna strokovna organizacija ne more doseči ničesar. Skušnje so naučile slov. delavstvo, da je začelo trezno premišljevanje.

Vzemimo naprimer eno strokovno organizacijo! Strokovna organizacija, je vendar organizacija v kateri so združeni delavci ene stroke. Recimo n. pr. društvo trgovinskih nastavljenecv. Kaj pa more pravzaprav tako društvo doseči, ako nima zaslonbe pri nastavljenecv drugih strok, ako nima zaslonbe pri vseh delavskih organizacijah, pri celotnem proletarskem razredu?

Tako društvo stavi n. pr. zahteve na delodajalce, v katerih so navedeni razni poboljški: skrajšanje delavnega časa, povišanje plače, trgovinske šole za vajence in nastavnice itd. In če podjetniki ne ugoje zahtevam? Kaj preostaja organizaciji trgovinskih nastavljenecv? Nič drugega kakor ali se ukloniti, ali pa stavkati. In če stavka nima uspeha? Da, to je vprašanje, ki nam ga treba rešiti.

Ne bilo bi se nam treba bati ničesar, ako bi bile dobro organizirane vse stroke in potem vse strokovne organizacije v najboljših stikih, zvezane skupaj v močni zvezi. Ako bi podjetniki ne bili voljni ugoditi upravičenim zahtevam ene strokovne organizacije, bi stopile na to takoj v stavko vse v zvezi združene organizacije, počivalo bi delo v tovarnah, v trgovinah itd.

Lepa misel! Pa tudi izvedljiva je. Da izvedljiva, ampak razne stranke se te misli zelo boje. S tem pa ravno pokažejo, da jim ne leži na srcu trpljenje narod, delavstvo, ki tvori 90% slovenskega naroda. Vse obstoječe stranke hočejo, da ostane tako, kakor je danes. Ampak to ne pomislijo, da se z današnjimi strokovnimi organizacijami ne doseže niti pičica pribojstev. Delavstvo se hoče pa povzdigniti, delavstvo je lačno. Slo bi že davno v socialno demokratične organizacije, ako bi se tam ne zasramovalo slovenski jezik.

Tudi v krščansko socialne organizacije bi se zaletel marsikateri delavec, ako bi ne znal, da so to organizacije, ki uče ljubiti sovražnike, kapitaliste. V takih organizacijah ni mogoče ostro nastopati proti sili, ki nas je vkovala v verige. Delavstvo, ki poseduje v glavi le trohico pameti, se takih organizacij izogiba.

Torej? Kam naj se pa vendar poda slov. nar. soc. etanke delavstvo? V »Narodno predno stranko«? Ne, in stokrat ne! V tej stranki se nahajajo ljudje, ki se delavstva sramujejo, in povrh pa ta stranka ni nobena strokovna organizacija. Delavstvo se je mora izogibati.

Z »Edinostjo« pa tudi ni nič boljše. Kakor pes kost, s takšnim veseljem je pograbila »Edinost« vest, da se je ustanovni shod N. S. Z. ponesrečil.

To so delavski prijatelji! Glejmo, da se jih izogibamo vedno bolj.

Na koncu naj poudarimo: Nar. soc. Zveza mora biti strogo strokovna organizacija. Vlo-

žena pravila so na svojem mestu. Pa saj je »Dan« že parkrat objavil izveček iz pravil N. S. Z., v katerih je navedeno, da je N. S. Z. strogo strokovna in nepolitična organizacija. Člani N. S. Z. so lahko vsi delavci brez razlike političnega mišljenja. V »Zvezi« je lahko pristaja te ali one stranke, ampak v »Zvezi« mora o tem molčati ter se vesti edino po programu »Zveze«. Saj je njen namen edino ta, da se bojuje za srečo jugoslovanskega delavskega ljudstva. V »Zvezi« pa je lahko, kakor so pristaja drugih političnih strank, tudi pristaja »Narodno-socialne stranke«. Torej, N. S. Z. ne sme biti privesek nobene politične stranke, ampak edino z »Narodno socialno stranko« mora stati v najboljših stikih, ker sleduje Zveza končno iste cilje, kakor nar. soc. stranka. Pač tako, kakor socialno demokratična strokovna in politična organizacija.

To je prava pot. Po tej pojdmu navdušeno naprej. Pobijamo vse brez pardona, kar nam nasprotuje. Prepričani smo, da bodo zmagovali na Jugoslovanskem le narodno-socialne ideje. Kdor nam danes nasprotuje je naš sovražnik in dobro si ga bomo zapomnili. Le naprej, da se čimprej izkopljemo iz blata!

Vse za svobodo, resnično svobodo!!

DOPISI.

Iz Rečice pri Mozirju. V nedeljo dne 4. avgusta smo se imeli na Rečici prav dobro. Šolska mladina nam je priredila predstavi »Snežulčica« in »Lažnjiva Nada« in sicer pod Prišlanovim kozolcem, ki je bil nabito poln občinstva iz Rečice in okolice; gotovo je bilo zbranih nad 300 ljudi; kajti vstopnina je vrgla 150 K dohodkov, ki se porabijo za izlet šolske mladine v Solčavske planine (na Okrešelj oziroma na Kamniško sedlo). Prireditelju gospodu učitelju Branku Zemljčiču gre zasuga in hvala za dobro uspešno prireditve. Škoda, da nas zapusti; pride namreč to jesen za šolskega vodjo v Selčavo, ki dobi z njim izvrstno moč. Dobro je uplivalo na nas tudi to, da je ta dan pomagal pri prireditvi tudi gospod veroučitelj, vendar je ta vpliv nekoliko slabilo dejstvo, da je z damami z Mozirja nemško govoril ter s tem kazal, da slovenski jezik tudi pod kozolcem ni za nežni spol. — Kar se tiče malih predstavljevcv, se mora na kratko omeniti, da so rešili svoje vloge dobro, zlasti se je odlikovala Ivanka Rozenštajnova, Mika Turnšekova, Dragica Delejeva, Ivanka Turkova, Ivan Veninšek in mnogo drugih.

POLITIŠKA KRONIKA.

Francija in Vatikan. Že dolgo časa se pojavljajo v francoskih in italijanskih listih glasovi, da se vrše med Francijo in Vatikanom pogajanja, kako bi se vpostavile med njima zopet normalne diplomatske razmere. Pred par dnevi se je celo smatralo že kot gotovo dejstvo, da se popolni mesto francoskega poslanika v rimski kuriji. Sedaj so znane o pogajanjih sledeče verodostojne informacije. Preteklo leto se je francoski poslanik Denis Cochlin mudil v Rimu; Cochlin ni imel nobene uradne naloge, vendar pa je došel v Rim, da se informira v Vatikanu, če bi bili pripravljeni podpirati francosko politiko v Maroku. Vatikan je imel vsled tega priliko, da je lahko izigral tako Francijo kakor Španijo, ki sta se obe

emancipirali od upliva Vatikana. Papeški nuncij v Madridu je takoj obvestil špansko vlado o nakani francoske republike, ki se je takrat ravno pogajala s Španjo glede Maroka. Izjavil je španski vladi, da vatikanska kurija nikakor ne bo podpirala težnje Španije, ako bo še nadalje vodila dosedanje politiko proti Vatikanu, ampak se bo zavzela za ponudbo Francije. To je pomagalo. Španski ministrski predsednik Canalejas je na mestu spremenil svojo dosedanje politiko proti Vatikanu. Misija Cochlinova je bila torej brezuspešna. Cochlin je dobil odgovor, da se hoče Vatikan pogajati edino z uradnim zastopnikom francoske vlade. Med tem je došel v Francijo na krnilo kabinet Poincare, ki nikakor noče pretrgati vse zveze z Vatikanom. Nasprotno! Poincare hoče na vsak način obdržati francoski privilegij protektorata nad krščanskimi narodi na Vzhodu, ker hoče na ta način ojačiti pozicijo Francije na Vzhodu. Faktum je, da je poslanski tajnik francoskega poslanstva na Kviralu svetoval papeževemu tajniku Merry de Valu, naj zamenja na Vzhodu nemške misije s francoskimi. Toda Vatikan je odločno odbil to ponudbo, da se osveti nad Francijo. Tak je danes položaj pogajanj Francije in Vatikana. Ako v doglednem času Francija zopet imenuje svojega poslanika pri Vatikanu, potem se bo Vatikan glede Maroka odločno postavil na stališče Francije. Seveda pa je na drugi strani zelo veliko vprašanje, če bo šla Francija kar tako v Kanoso.

Odstop maroškega sultana. Maroški sultan Mulej Hafid se je sedaj definitivno odpovedal svojemu prestolu. Njegovim naslednikom bo imenovan najbrže njegov brat Mulej Jusuf. Francoski kabinet bo o tem razpravljal že v najkrajšem času. Sultan je pristal na vse pogoje, katere mu je stavil francoski general Liantey. V odpovednem pismu izjavlja, da se odpoveduje svojemu prestolu zgolj iz zdravstvenih razlogov in obenem izraža željo, naj bo njegov naslednik eden izmed njegovih bratov. Francija je popolnoma zadovoljna s tem, da mu sledi na prestolu njegov brat Mulej Jusuf. Francoski kabinet bo odpovedno izjavo Muleja Hafida vzel na znanje že preje, predno odpotuje Mulej Hafid v Vichy. V Tangeru se nahajata sedaj izmed 11 poslanikov samo še ameriški in portugalski poslanik. Ko se bodo razmere uredile, pridejo na njih mesta generalni konzuli.

Želje in zahteve galških Nemcev. V Galiciji imajo Nemci precej svojih kolonij, ki štejejo skupno približno 200.000 prebivalcev, ki so pa brez vsakega zastopstva v deželnem zboru. Ker se bodo v kratkem vršila posveto-vanja v reformi volilnega reda za deželni zbor, so se te dni podali zastopniki galških Nemcev k cesarskemu namestniku grofu Bobrzenskemu s prošnjo, naj se zavzame za pravice galških Nemcev, ki odločno zahtevajo svoje zastopstvo v deželnem zboru. Cesarski namestnik je deputaciji obljubil, da bo željo galških Nemcev sporočil poljskim voditeljem. Toda Poljaki so odločno odklonili vse nemške zahteve z motivacijo, da so neizvedljive. Nalogo mešetarja bo radi tega sedaj prevzel »Nationalverband«, ki pa seveda ravnotako ne bo ničesar opravil. Cesar Nemci ne dovolijo manjšinam v njih deželah, tega tudi nimajo pravice zahtevati sami v deželah, kjer so oni v manjšini.

mojster ima vašega konja in vašo sabljo ter čaka na vas. Ne zamudite niti trenutka, zakaj čez dve uri se zdani.

In tako sem odšel v zvezdno rusko noč. Zadnji Zofijin pogled je bil, ko je zrla za mano skozi odprta vrata. Pogled je bil izrazovit, in morda je pričakovala kaj več kakor par hladnih besed v zahvalo, toda tudi najnesrečnejši človek ima svoj ponos, in jalovo bi bilo tajiti, messieurs, da je bil moj ponos razžaljen zaradi prevare, ki mi jo je bila pripravila. Ne bil bi se mogel toliko premagati, da bi ji bil poljubil roko, kaj šele ustnice. Vrata so vodila na ozko pot; na koncu nje je stala zahaljena postava, ki je držala Violetto za vajeti.

»Rekli ste mi, da naj izkažem svojo hvaležnost prvemu francoskemu oficirju, ki ga najdem v stiski,« je dejal. »Obilo sreče na poti! Bon voyage!« je šepnil, ko sem zajahal konja. »In ne pozabite, — »Poltava«, če bi prišli mimo kake straže.

Debro je bilo, da mi je povedal parolo, kajti dvakrat sem moral mimo ruskih poljskih straž, preden sem bil onostran kazaških vrst...

Prijahal sem bil ravno mimo zadnjih vedet, in že sem upal, da postanem zopet svoboden mož, ko zaslišim za sabo topot in zagledam težkega moža, ki jezdi naglo za mano. V prvem trenutku sem hotel izpodbosti Violetto. Kakor hitro pa sem mogel razločiti dolgo, črno brado, ki je mahala po jeklenem oklepu, sem se ustavil in počakal jezdeca.

»Saj sem si mislil, da ste vi, francoski pes!« je zakričal, bližaje se mi z dvignjeno sabljo.

»Vi lump, ki ste prelomili dano besedo!«

»Nisem vam dal besede!«

»Lažes, pes!«

Ozrl sem se; nikogar ni bilo videti. Straže so bile daleč od naju. Bila sva čisto sama, nad

so mi rojile venomer po glavi. Jedel sem in pil, toda niti jed, niti pičica me nista mogla prav ogreti. Kaj so pomenile te Barakove besede? Zakaj naj čujem? Zakaj naj bom pripravljen? Ali je res kaka možnost, da pobegnem? Vselej sem zaničeval moža, ki samo moli, kadar je v nevarnosti. Podoben je slabemu vojaku, ki izkazuje svojemu polkovniku spoštovanje le tedaj, če hoče kaj doseči od njega. Ko pa sem pomislil na sibirskie rudnike z ene in na svojo mater z druge strani, se vendar nisem mogel premagati, da ne bi poslal molitvice v nebo, ne z ustnicami, nego s srcem, naj bi imele Barakove besede tisti pomen, ki jim ga daje moje upanje. Toda ura v zvniku je bila spet in spet, ne da bi slišal kaj drugega kakor klicanje ruskih straž tam zunaj na cesti.

Zdajci pa mi poskoči srce veselja, kajti na hodniku so se oglasile rahle stopinje. V naslednjem hipu zaškriplje ključanica, vrata se odpro, in v sobi — če jo smem tako imenovati — stoji Zofija.

»Monsieur — « vzklikne.

»Etienne,« popravim jaz.

»Zdi se, da vas nič ne more odvrgniti od vaših misli,« reče ona. »Ali je mogoče, da me ne sovražite? Ali ste mi odpustili prevaro?«

»Kakšno prevaro?« jo vprašam.

»Bog nebeški! Ali je mogoče, da še zdaj ne razumete? Prosimi ste me, da naj vam pre-

vedem tisto depešo. In dejala sem vam, da se pravi: Ako pridejo Francozi v Minsk, je vse izgubljeno!«

»Kakšen pa je bil pravi pomen?«

»Takšenle: Francozi naj le pridejo v Minsk, pripravljeno smo!«

Vrglo me je nazaj.

»Izdali ste me!« sem vzkliknil. »Vi ste me zva bili v to past! Ali veste, da se vam imam

zahvaliti za to, da je vse moje moštvo ujetu, kolikor mi ne pobitega? O jaz bedak, da sem zaupal ženski!«

»Ne bodite krivični, polkovnik Gérard! Rusinja sem, in svojo prvo dolžnost dolgujem domovini. Ali bi zahtevali od Francozinje, da naj ravna drugače kakor jaz? Če bi vam bila povedala pravi pomen, bi ne bili jezdi v Minsk, in vaš škadron bi bil ušel. Odpustite mi! Dajte!«

Čarobna je bila očem, ko je stala pred mano in se branila. Toda v mojem srcu je bila misel na mrtve vojake, in zato ji nisem mogel seči v ponudeno roko.

»Dobro!« je dejala in jo odtegnila. »Vi čutite za svoj narod, jaz za svojega, in tako sva oba enaka. Toda v tej hiši ste rekli resnično in dobro besedo, polkovnik Gérard. Dejali ste, da je v borbi tako velikih armad en moč več ali manj brez pomena. Vaš plemeniti nauk ni bil zaman. Za to skladanico drv so nezastražena vrata. In tu je ključ, ki jih odklene. Idite, polkovnik Gérard; zdi se mi, da se ne vidiva nikoli več.«

Stal sem nekaj hipov s ključem v roki; v glavi se mi je vrtelo. Nato ji ga pomolim nazaj.

»Ne morem, pravim.

»Zakaj ne?«

»Dal sem besedo.«

»Komu?«

»Vam, saj veste.«

»A jaz vam jo vrnem.«

Kdo popiše moje veselje! Govorila je čisto prav. Seržinu nisem hotel dati besede; do njega nisem imel nikakih obveznosti. Moja čast je bila čista, kajti ona sama me je odvezala obljube. Zopet sem vzel ključ iz njene roke.

»Na koncu vaše ceste najdete ritmojstra Barakova,« je še dejala Zofija. »Mi severni ljudje ne pozabimo niti krivic, niti dobrot. Rit-

DNEVNI PREGLED.

Čuki za grmom. Jutri se vrši na Bledu velik sokolski zlet, ki bo privabil s seboj tudi nebroj tučev. Visoki dostojanstveniki, ki se nahajajo letos v nenavadno velikem številu na Bledu bodo imeli priliko opazovati uspehe trega sokolskega dela. To gotovo ljudi silno boli. Zato so skovali v večeršnjem »Slovenec« nesramen pamflet na sokolski zlet na Bledu in skušajo svoj hinavski napad opravičiti na ta način, da se izgovarjajo, da bo Bled radi tega silno trpel. Tuji se baje že sedaj zgražajo nad to »provokacijo« in obljubljajo, da nikdar več ne pridejo na letovišče na Bled. Tako dopisnik »Slovenca«, ki hoče sicer povedati vse kaj drugega, kakor pa je povedal, samo da ga je sram. Pri vsej stvari tiče čuki za grmom. Sokolstvo je dandanes na Kranjskem tako izvrstno organizirano in doseglo že tako velike uspehe, da se lahko pokaže pred tuji, ker se mu ni treba bati blamaž. Tega čuki seveda ne morejo storiti. »Slovenec« tudi izraža bojazen, da pride lahko do kakih kravalov. Do kakih kravalov pa? Tuji jih gotovo ne bodo vzpizorili. S tem je »Slovenec« povedal vse. Ves napad izvira zgolj iz podlega sovraštva in zavisti. »Slovenec« ima že navado, da razkričuje Sokole kot pretepače in klerikalci bi tudi jutri radi vzpizorili kake izgrede in nato zvalili vso krivdo na Sokole, a nimajo zato poguma. Trditev pa, da zna sokolski zlet na Bledu škodovati tujskemu prometu je pa naravnost smešna. Tudi v Opatiji se vrše večkrat sokolski zleti, a Opatiji radi tega čisto nič ne trpi. Tuji se nikjer radi tega ne zgražajo, ampak se še z velikim zanimanjem udeležujejo takih slavnosti. Eno pa je gotovo. Če bo Bled kaj trpel na tujskem prometu, se bo imel zahvaliti edino »Slovencu«. Nemško-nacionalni listi bodo sedaj z velikanskim naslado ponatisnili »Slovenec« izdajalski članek in razvpili Blejce kot skrajno nestrpne ljudi. Toliko »Slovencu« v odgovor.

Koliko je tli na pristaše S. L. S. nam najlepše kaže slučaj učitelja Lončarja iz Rakovnika, ki očetom Salezijancem po »Slovencu« nesramno laže, da on ni bil nikdar napreden. Pred nedavnim časom pa je bil še član naprednih društev. (Dokaz na razpolago). Na takih stebrih torej stoji klerikalna stranka, ki jim je laž malenkost, da izide le v blagoslovljenem »Slovencu«. Napradaj so torej ti ljudje, kakor je napradaj danes vsa klerikal. stranka.

Katoliški učitelji, ki lažejo. Ni je večje hinavščine danes na svetu, od patentiranih današnjih katoličanov. Če le morejo pa farbajo ljudi. Tako tudi »krščanski« Slomškariji z Jakličem na čelu. V Kamniku so imeli svoje zborovanje. Slučajno se je pa mudil v Kamniku hrvatski učitelj Kirnučič. Ker je čul, da zborujejo učitelji, je šel v dobrem mnenju tovarštva k njim. Seveda, so se vsi delali nasproti njemu odločno napredne. Sedaj pa delajo z njegovim imenom reklamo in pravijo, da jih je pozdravil v imenu istrskega hrvatskega učiteljskega učitelja Kirnučič. Kakor čujemo, bude učitelj Kirnučič sedaj sam zavrnil te »katoliške« ljudi, in bude razkrinal klerikalne nakane. »Slomškariji« ostanejo osamljeni, pa je ven!

Sramota za Avstro-Ogrsko državo. Vsi listi so si v tem edini, da je razsodba zagrebškega sodišča nad samimi mladoletnimi in celo smrtna obsodba nad slaboumnim človekom grozen škandal za Avstro-Ogrsko državo in posebno za justico. Dijaki, ki pohajajo v nižje razrede srednjih šol, da so zločinci in celo politični zločinci. Da je le sploh mogoča taka razsodba na svetu. Petnajstleten mladenič je obsojen pred resnimi in treznimi ljudmi v ječo 5 let, čuj in strmi svet, vsled političnega zločina. Velikega političnega zločina. Dva 16letna dva 18letna, eden 19leten in dva 20letna mladenci vsi so obsojeni pa 5 in eden celo v 6 let ječe — vsled političnega zločina. In Jukić očito blazen človek, je bil obsojen vsled političnega zločina — v smrt na višalih. Tako uče Hrvate patriotizma, tako jim hočejo ubiti v njih srca patriotičen čut. Tako razsodba je mogoča samo na Hrvaškem. Čuvaj hoče biti državnik, pa veleva obsojati otroke v ječo vsled političnih zločinov, blazne ljudi pa veleva obsojati v smrt na višalih. To je škandal

nama mesec, okoli naju sneg. Sreča mi je bila vselej naklonjena.

»Nisem vam dal besede.«
»Ste jo dali pa gospodični.«
»Pred njo edino se mi je potemtakem zagovarjati.«

»Verjamem, da bi vam bilo bolj povšeči; a žalibog se boste zagovarjali pred mano.«

»Pripravljen sem.«
»Sabljo imate tudi? To je izdajstvo! Ah, zdaj razumem vse! Babnica vam je pomagala. Za to svoje delo se baba kesala v Sibiriji.«

S temi besedami je zaigral življenje. Zaradi Zofije ga nisem smel pustiti živga. Naju sablj sta se križali, in trenutno nato se mu je zadrla moja skozi črno brado globoko v vrat. Bil sem na tleh skoraj obenem z njim, toda prvi udarec je zadoščal. Umrl je, hlataste z zobmi po mojih nogah kakor stekel volk.

Dva dni nato sem se v Smolensku pridružil naši armadi in tvoril zopet del bedne procesije, ki se je pomikala po snegu vse naprej, pušča je za sabo dolgo krvavo sled, znamenje poti, po kateri je bila hodila.

Dovolj, mes amis; nočem vam obujati spomina na tiste dni gorja in smrti, ki me plašijo še dandanašnji v snu. Ko smo se naposled ustavili v Varšavi, smo bili izgubili kanone, prtljago in tri četrtine moštva; ni pa bila izgubljena čast Étiennea Gérarda. Rečeno je bilo, da sem prelomil častno besedo. Naj mi za božjo voljo nihče ne reče tega v obraz, kajti stvar je resnično takšna, kakor sem povedal, in bogme, messieurs, kakor sem star, moja roka je še dovolj krepka, da drži pištolo, ako gre za mojo čast.

(Dalej.)

za Evropo. In one 16letne fantiče, ki so bili pri gnusnem procesu oproščeni je velel Čuvaj, takoj izgnati iz Zagreba in se ne smejo vrniti pet let v Zagreb. Hrvatski kraljevski komisar ima strah pred 16letnimi mladeniči. Iz ječe prišedši so morali takoj zapustiti Zagreb. Ni čuda, da je ves hrvatski narod razburjen nad takim početjem, ljudi hočejo miriti, pa jih napravljajo divje s svojimi dejanji.

Klerikalna stranka v polomu. Klerikalce grozno boli to, da so se nekaj njeni najodličnejši pristaši, katere je »Slovenec« nekoč grozno hvalil, sedaj upirajo voditeljem klerikalne stranke in dr. Peganu, dr. Zajcu, dr. Lampetu, Jarcu, ki se silijo v ospredje stranke. Polanec Mandelj in pl. Šuklje jim mešata štrono. Klerikalnim volicem razjasnjujeta sedaj, kako slabo gospodarijo njihovi poslanci z deželnim gospodarstvom. »Slovenec« sedaj vsak dan govori o »polomu v klerikalni stranki« in ne more preboleti te rane.

Tudi na Štajerskem že propada klerikalizem. Pri občinskih volitvah na Kranjskem so marsikje doživeli naši klerikalci bridko razočaranje. Ali so zmagali s sleparijami, ali pa propadli. Tako je tudi pri občinskih volitvah v Velicanih na Štajerskem sedaj v popolnoma klerikalni občini zmaga napredna ideja in so popolnoma propadli klerikalci.

Pruska postaja na Kranjskem. O nečuvnem izzivanju slovenskega občinstva na železniški postaji Št. Peter na Krasu nam prihajajo vedno nove pritožbe. Človek bi mislil, da se nahaja na kaki popolnoma pruski postaji. V restavraciji noče nihče govoriti slovenski, ker baje to tudi ni potrebno. Tako so se pred kratkim natakariji dvema potnikoma, ki sta zahtevala naročilo v slovenskem jeziku, ironično smejali in izjavili, da ne razumejo niti besedice slovenski. Ko sta se potnika radi tega pritožila pri restavraciji Dolničarju in ga zažudeno vprašala, če je to v resnici mogoče, da ne zna noben natakari slovenski, je Dolničar osorno odgovoril: »Seveda je! saj ni »mus«, da bi pri nas moral natakari znati slovenski«. Zavedna slovenska potnika sta na to nesramno provokacijo odgovorila s tem, da sta zapustila lokal in odšla v drugo gostilno. Pozivljemo slovensko občinstvo, naj se v tej pruski restavraciji vedno poslužuje edino slovenskega jezika, restavracija pa podučiti, da Št. Peter še ni v Prusiji ampak na slovenskem Krasu.

Iz Viča pri Ljubljani. V ponedeljek je bil pogreb na Viču umrlega nadučitelja Antona Stresa iz Cerknega na Goriškem. Prišel je na Vič, da se pozdravi in odpočije. Pa mesto zdravja je tam našel smrt. V ponedeljek popoldne se je vršil pogreb. Pokojnika so prišli spremiti k počitku tudi učitelji in učiteljice iz Primorske. Na čelu spreveda je korakala viška šolska mladina in za njo godba. Učitelji so zapeli pokojniko žalostinke. Bil je lep pogreb, dostojen učitelju. Anton Stres je bil vzoren učitelj in je bil tudi pri ljstvu v Cerknem zelo priljubljen! N. v m. p.!

Postne razmere v Spodnji Hrušici pri Ljubljani, kjer upravlja pošto župan, posestnik in gostilničar g. Franc Korbar so tako škandalozne, da jih ni mogoče več prenašati. Dasi stoji pri vratih poštne urada na tabli napisano, da so uradne ure ob delavnikih od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. popoldne in bi človek mislil, da je pošta ob tem času vsakemu odprta, da lahko svojo pošto pošiljatev na nji odda, je bila vendar pošta v Spod. Hrušici v soboto 10. t. m. ob trideset na 11. uro popoldne zaprta, tako da priporočena pisma, ki sem ga hotel oddati, nisem mogel poslati naprej, ker se je poštar g. Korbar že ob 10. uri odpeljal v Ljubljano in ni bilo na pošti nikogar ki bi bil pismo prevzel in mi napisal oddajni list. Dne 26. aprila t. l. sem poslal ob pol štirih popoldne neko pošiljatev na pošto v Hrušici. Ker ni bilo poštarja doma, pustil sem pošiljatev kar pri Korbarju, drugi dan sem pa moral napraviti še enkrat pot na pošto, da sem od pošiljatev plačal porto in dobil listek. Tako sem moral zato ker gospod poštar svojo dolžnost zanemarja in ga ni ob njegovih uradnih urah doma, napraviti dvakrat pot na pošto za eno samo pošiljatev. Ker se prav pogostoma dogaja, da gospoda poštarja ob poštnih uradnih urah ni doma in je njegov poštni urad zaprt, ni nič čudnega, da hodijo Hruševčani, ki večkrat stvari po pošti pošiljajo, rajši na pošto v Mostah ali na ljubljansko pošto kakor pa na domačo pošto, ker tam svoje pošiljatev sigurneje in preje oddajo. Na drugih poštah se tudi z ljudmi tako žaljivo ne postopa kakor pri k. r. poštnem uradu v Hrušici. Zgodilo se je, da je morala neka vse časti vredna ženska (njeno ime je na razpolago), ki je prišla na pošto v Hrušici neki zavitek, v mrzli veži pred vrati poštne urada kakor beračica stati in čakati tako dolgo, da je g. Korbar zavitek zvagal, izračunal porto in ji napisal listek. G. Korbar je ženski odvzel zavitek kar med vrati, potem ji pa vrata v poštni urad pred nosom zaprl, rekoč: »Le tukaj v veži počakajte!« Po vseh drugih poštah ima vsak človek pravico toliko časa v uradnem prostoru ostati, dokler svojega opravka ne opravi. G. Korbar! pojdite se na pošto v Moste ali v Ljubljano učiti kako imajo postopati poštarji v uradu z ljudmi in bodite ob uradnih urah lepo doma, saj ste plačani zato, da svojo pošto službo v redu opravljate. Če tega ne morete, pa to službo pustite ali si pa poiščite kakšno ekspeditrico, ki bo za Vas službo opravljala. Ali kaj veste, kod se je valjala tista pošiljatev, ki jo je poslal Hribarjev sin oni teden svojemu sinu v Bizovik?

Za slovensko šolstvo v Trstu. Preteklo nedeljo se je vršil v tržaškem »Nar. domu« javen shod političnega društva »Edinost« z dnevnim redom: Naše šolske zahteve in dvojna mera avstrijske vlade. Udeležba je bila z ozirom na neugodno vreme še precej velika. Poročal je posl. dr. Rybaf. Sprejeta je bila resolucija proti krivičnemu postopanju avstrijske vlade, ki daje privilegije nemški in italijanski

narcdnosti, a na naravnost žaljiv način zanemarja slovensko narodnost. Po končanem shodu se je ljudstvo mirno razšlo. Demonstracij kakor po navadi, ni bilo, akoravno je dež pomenjal padati in se je zjasnilo nebo. Temu je krivo pač to, da se je na shodu pobijalo radikalizem, dasi se je zopet na drugi strani priznavalo, da je miren boj, boj, potem katerega se ne doseže nič, »zoperne«. Napade na vse stranke — posebno pa na še ne obstoječe — ljudstvo ni odobraval. Ravno tako ni dosegel uspeha napad na mladino, ki postopa radikalno, v svesti si, da je vsako klečeplazenje brezuspešno. Na shodih s tako važnim dnevnim redom, bi se ne smelo hujskati brata proti bratu, ampak kolikor mogoče gledati nato, da se za toli potrebno slovensko šolstvo potegne vse brez razlike političnih strank. Kakor se vidi, ljudstvo že začneja spoznavati.

Za hišne posestnike ter oddajalce stanovanj novo in praktično stvar v podobi kovinastih okvirjev, kateri se lahko na hišna vrata, zidove itd. za oznanila praznih stanovanj stalno uprabit dajo je izdala kot reklamo špedicijska trdnica »Balkan« v Ljubljani. S tem odpade neprikladno lepljenje ter nepraktično obešanje oznanilnih listkov popolnoma. — Ta čedni okvirji so pri trdnici »Balkan«, Dunajska cesta 33 ter tudi v pisarni »Društva hišnih posestnikov ljubljanskih«, Gosposka ulica, brezplačno na razpolago ter se iste na željo popolnoma brezplačno dostavi in na označeno mesto pritrji.

Moravče. V nedeljo dne 18. t. m. priredi »Moravsko pevsko društvo« v Moravčah, veselico z narodno igro »Revček Andrejček« v dvorani »Zadružnega doma«. Po predstavi ples in prosta zabava v gostilni g. Tomanove.

Poseben vlak iz Reke v Postojno. O priliki poletne jamske veselice dne 15. t. m. vozi med drugimi tudi poseben vlak iz Reke-Matulje v Postojno in nazaj. Iz Reke odhaja ob 1.30 popoldne, iz Metulj ob 2.18 pop. ter prihaja v Postojno ob 4.04. — Iz Postojne odhaja ob 8.50 zvečer ter je ob 10.14 v Matuljah in ob 10.32 v Reki. Vozna cena je za polovico znižana. Vlak vozi pri vsakem vremenu.

Na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. se konča tretji desetmesečni tečaj dne 22. t. m. z javno skušnjo. Izpravevali bodo strokovni in postranski učitelji iz vseh predmetov, da se pokažejo uspehi tretjega tečaja v polnem obsegu. Javne skušnje so bile dozdaj vedno dobro obiskane, in je upati, da bo tudi letošnja.

Drobiž iz Štajerske. Obiranje hmelja po Savinjski dolini se te dni splošno pričinja. Deževje zadnjih dni je razvoj le pospešilo. Že danes se lahko prilično ceni množino hmeljske letine. Goldinga bo kakih 16.000 met. stotov. Kakor hitro bo obiranje goldinga gotovo, se bo takoj začel obirati pozni hmelj, ki je že prešel v kobile. Kupčija z zgodnjim hmeljem je mirna, cena je povprečno 2 K. Tudi za lanski hmelj je bilo nekaj povpraševanja, vendar pa se niso sklenile znatne kupčije. — V Slivnici pri Celju se je vršil v nedeljo 11. t. m. vsled skrajno slabega vremena bolj slabo obiskani shod »Pol. in gospodarskega društva za šmarko-rogaško-kozjanski okraj«. Urednik Spindler iz Celja je dokazoval na raznih zgledih pterbo strokovne in tudi splošne izobrazbe za kmeta in delavca. Dalje je priporočal strpljivost in medsebojno spoštovanje kljub političnim nasprotstvom in končno je govoril o potrebi gesla »Svoji k svojim«. — Iz Celja. Ko se je dne 9. t. m. peljal neki tovorni voz iz Celja proti Teharjem, se je v Savodni obesilo na zadnji del par fantičev. Pri gostilni »Königstiger« je dninarjev 6letni sin Vinko Apnar skočil z voza in hotel bežati čez cesto. V tem trenutku pa ga je povozila dvoprežna kočija, ki se je vračala v diru z nekega pogreba v Celje. Kolesa so šla dečku čez zadnji del telesa in je dečko nevarno poškodovan. — V Slovenjgradcu je kupila žena vpok. višjega rudarskega svetovaleca gospa Adrijana Koršič hišo od sedlarjeve žene Marije Kos. — Iz Sevnice. Naši nemškutarji so torej v nedeljo zopet lahko izzivali s frankfurtskimi. Glavarstvo jim je dovolilo jih razobesiti. Opozarjamo gospode pri glavarstvu, da ne prevzemamo za v bodoče nikakih garancij. Izzivati se na naših slovenskih tleh ne pustimo več. To naj si zapomnijo naši nemškutarji in naj vzame to svarilo tudi glavarstvo na znanje. — V Središču v priredi tamošnja šestrazredna ljudska šola dne 15. avg. t. l. (na Velike maše dan) na šolskem telovadišču Slomškovo slavnost s slavnostnim govorom, deklamacijami, petjem in Slomškovim dramatičnim prizorom »Zlate resnice«. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za sedeže 80 vin., za stojšča 30 vin. — Slabo kupčijo je napravil 21letni trgovski učenec Jurij Hrušič pri trgovcu Kašparju v Ptuj. Jeseni leta 1911. se je spoznal s kletarjem ptujske vinarske zadruge Alojzom Horvatom. Dogovorila sta se, da bo Hrušič jemal pri Kašparju razne špecerije za Horvata, ta bo pa Hrušiču dajal za to vino iz kleti vinarske zadruge. Hrušič je pokradel kave, sladkorja, masti, moke itd. za 105 K 48 vin., dobil pa je od Horvata za to vina 13 in pol litrov za 8 K 10 v. Povrh slabe kupčije je bil še sedaj Hrušič pred mariborsko okrožno sodnijo obsojen na 2 meseca težke ječe. — Zažgati sta hotela dne 25. marca t. l. 18letni Jožef M., kleparski učenec v Slov. Bistrici, in 13letni Adolf T., sin kolarja v Slov. Bistrici, kozolec graščine grofa Atemsa v Slov. Bistrici. V cerkvi sta ukradla svečo in jo gorečo djala v kup sena. Ker so ljudje stvar hitro zapazili, ni prišlo do požara. Če bi se bil ožen zanj, bi bila škoda velika, kakaj kozolec je vreden 5000 K in je bilo v njem 75 stotov sena. Pri sodnijski obravnavi 10. t. m. sta oba fanta dejanje priznala. Hotela sta videti, kako bi graščinski kozolec gorel. Jožef M. je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe, Adolf F., ki je še šolar, pa bo zaprt 2 meseca v zase ločenem prostoru. — Skrivaj vžigalice pred otroci! V Zavodnji pri Šoštanju se je 5. t. m. igrala štiri-letna rejenka Ela Sterle zakonskih Dornik v

farovžu. Prišla je do vžigalic, vrgla gorečo vžigalico v slamo pri svinjskih hlevih in v trenutku so zgoreli 4 svinjski hlevi in ena drvarnica.

Nečloveško dejanje starčka. V soboto popoldne se je pripetil v Smichovu na Češkem redek zločin, ki je med odhodnim prebivalstvom izzval silno zgraženje in ogorčenje. 83letna Emil. Pospilil in 72letni Karol Pospilil brat in sestra, sta dolgo časa skupaj stanovala. Karol je bil pa velik pijanec in sploh propal individuum, ki je svoji silovski sestrji zagrajal zadnje dneve življenja s preklinjanjem in zmerjanjem v zahvalo, da ga je ona s težko prisluženim, prihranjenim denarjem vzdrževala. Na ponudbo nečakinja bi se bila imela Emilija P. prošlo soboto preseliti k nji, kar je siromasni starki zelo prav prišlo. Pijanega brata pa nečakinja ni hotela vzeti pod streho, zato je prišlo med njim in med sestro do ostrega prepiranja, ker je brat dolžil sestro, da je ona kriva, da ga nečakinja neče vzeti na stanovanje. Hudo razkačeni Karol je med preprirom pograbil neko kljuko in začel s tako silo z njo udrihati sestro po glavi, da je ona vsa s krvjo zalita padla na tla. Na njeno obupno kričanje je prišel v sobo hišnik, ki je takoj obvestil policijo in zdravnika. Zdravnik je ugotovil, da je prebita lobanja in so rane smrtonosne. Izprinenega brata so izročili deželni sodniji, a umirajočo sestro prepeljali v bolnico.

Čustvena postrv. Neki Anglež v Stockfieldu je vjel pred leti malo postrvo, dolgo le nekoliko centimetrov. Vrgel jo je v potoček ob svoji hiši in jo skrbno varoval. Postrvica se je udomačila v potoku in kar je še boljčudno: ona pozna in ljubi svojega gospodarja. Zjutraj, ko jo pride gospodar pogledat in jo pokliče, izplava ribica na vrh in je iz roke svojega gospodarja. Ako pa pride k vodi kaka druga oseba, se ribica takoj skrije v globini, dokler se tuje ne umakne. Ne ve se še, ali pozna ribica gospodarja po glasu ali po fizionomiji.

Neurje v Alpah. Iz Coma poročajo: Prošli teden je divjala tukaj grozna nevihta, ki je povzročila velikansko škodo na polju in hude povodnji. V Dorio se je porušila hiša in je pokopala v razvalinah 3 osebe. Gorski potok Brenca je odtrgal dva mosta, pri čemur so izgubile življenje tri osebe. Slične žalostne novice prihajajo tudi iz Lecca, Valsassina itd. Železniški promet med Colico in Sondrio je prekinjen. Meteorološka postaja v Luganu javlja, da dežuje nepretrgoma že 36 ur, termometer je padel na nekaterih mestih na ničlo.

Samomori vojak. V Gyuili na Ogrskem se je ustrelil v nedeljo zvečer s službeno puško 22letni enoletni prostovoljec Emerih Balcinta. Kot vzrok samomora se navaja surovo ravnanje nekega stotnika z vojakom.

Učitelj oskrbnik učenko. V občinski šoli v Belovaru na Hrvaškem je učitelj oskrbnil 12letno deklico. Ko mu je dekletce razodelo, da se čuti v drugem stanju, ji je dal učitelj neke pilule, da bi zamoril plod. Deklica je pa po zavzetju dotičnih zdravil težko obolela in tako je prišel zločin na dan. Učitelja so zaprli.

Med šolskim poukom odpeljan. V Zossenju na Pruskem se je pred nekaj dnevi oglašil med šolskim poukom pri učitelju starejši človek in ga je prosil, naj dovoli iti nekemu 10letnemu učenku z njim, češ, da je on njegov stric. Ko je deček prišel iz šolskega posloplja, ga je tujec zgrabil in potegnil na svoj voz in oddiral. Fant je kričal in se upiral. Dosedaj še niso dognali, kaj je bilo na stvari.

»Črna roka« v Neutri. Župan mesta Neutre Lud. Toth je dobil grozljivo pismo, da se mora pobežati in se svoji trdosrčnosti odreči, ker ga sicer zadene težka kazen. Pismo je bilo podpisano od »črne roke«. Domneva se, da je pisal pismo grobar, ki mu župan ni hotel povečati plače.

Ljubosumna žena zaklala moža. Prošlo soboto so prinesli v praško bolnico respicianta finančne straže Vencela Maksa težko ranjenega na spodnjem delu telesa. Zaklala ga je njegova žena, ki se nahaja v blagoslovljenem stanju iz ljubosumnosti, da hodi njen mož po potih zakonske nezvestobe.

Originalen samomori v Parizu. Na nekem pariškem trgu je splezal 48letni pekarski pomočnik na ploščo juljskega kipa in je skočil z nje na tla. Bil je takoj mrtev.

Oče slučajno ustrelil hčerko. Iz Bukaresta na Rumunskem se poroča: Velepsestnik in poslanec Niculascu je slučajno ustrelil 8. t. m. svojo 19letno hčerko.

Železniški ropar postal državni pravdnik. V državi Oklahoma je bil izvoljen po zelo hudih volitvah neki Jennings, bivši železniški ropar za državnega pravdnika. Jennings je sedel 10 let v kaznišnici in ga je potem Rossevelt pomilostil. Do tega uspeha pri volitvah mu je pomagalo njegovo slikovito opisovanje doživljanj v izkušnji, ki jih je napravil kot železniški ropar. Med svojim govorom je razkladal navdušenemu občinstvu svojo karijero kot član daltonske roparske bande, ki je nekoč ukradla 300.000 K javnega denarja. Jennings je izjavjal, da je bolj sposoben za takega uradnika kot marsikaj drugi, ker se je »izpreobrnil«. Bolje je biti izpreobrnen kakor v uradu krasti. Tako »umovanje« je napravilo na oklahomske volilce tako velik uspel, da so ga z večino glasov povzdignili do zmag.

Elektrika kot hrana. Neki berlinski časnik poroča, da je neki profesor v Parizu izumel električni aparat, s katerim se bodo, ako ne mi, naši otroci pa prav gotovo hranili. Človeku ne bo potreba več kruha, povrta, salate, marenov itd. mesto tega pride majhna količina elektrike. Dotični profesor meni, da daje jed človeku predvsem toploto, a to toploto lahko nadomesti elektrika. Tudi poudarja, da ta način hranjenja ni v zvezi z znanim električnim stolčkom, s katerim ubijajo v Ameriki zločince. Mi že slutimo tisti krasni čas, ko bo izgnila soperica iz naših kuhinj in tudi kuharice, kar bo marsikateri gospodinj brez dvoma zelo ugajalo. Obedovali bomo v prijetnem razgovoru. Pred vsako mizo bo nameščen poseben

kovinski stativ s strojem. Treba bo le vzeti v roke posebni držaj, ga priložiti na trebuh, pritisniti na gumb in »dnevni obrok« bo gotov. Sedanjí restavrant bo izginil, mesto njega bomo imeli le avtomatske bifeje. Eno minuto trajaloče kosilo se bo dobilo, ako se bodeta vrgli 2 desetici v aparat, 5 minut dolgi obed za 1 K. Cene se bodo merile po množini voltov. Za 2 desetici se bo dobilo okrog 400 voltov. Naše ženske se bodo tega brezdvomno razveselile, ker jim ne bo treba več »pomivati«, in gotovo se bo našla tudi katera, ki bo kimajoč z glavo rekla: A kdaj bodo izumili kaj, da sploh ne bo treba več jesti?

Angleška plemkinja kot ciganka. Lady Arthur Grosvenor, teta vojvode Westmestera, se je tako naveličala aristokratskega življenja, da je sklenila pričeti cigansko življenje in se podati kot ciganka po evropskem kontinentu. Prošli teden sta se pripeljala dva težka vozova, kakoršne rabijo komedijanti, v Bordo. Istočasno je prispela tja iz Liverpoola romantična aristokratka v spremstvu svojih otrok, ene sobarice in kočijaža. Na veliko začudenje vseh bordskih prebivalcev se je nastanila Grosvenor na enem vozu, drugega je prevzela sobarica, a kočijaž se je vsedel na kolo in je pogljal konje na cigansko potovanje. Aristokratka namerava tako prepotovati celo Francijo in prodajati košarice in druge drobnarije, ki jih izdeluje sama s svojimi otroci. Prepotovala je kot »ciganka« že vso Anglijo in Škotsko.

Najprometnejše ulice na svetu. Največji ulični promet ima brezdvomno londonski okraj City, po katerem hodi vsaki dan 500.000 pešcev in 50.000 vozov, vsako uro torej okroglo 50.000 ljudi. Kar se tiče drugih evropskih velikih mest, pride največ cestnega prometa na berlinsko »Friedrichstrasse«, kjer hodi povprečno 30.000 ljudi na uro, Graben na Dunaju, kjer se sprehaja na dan do 275.000 ljudi in »Vladimirovski prospekt« v Petrogradu s 300.000 oseb na dan. Največji vozni promet ima pa pariški operni trg, kjer drdva do 63.000 voz na dan. Njujork pa presega vsa evropska mesta po svojem prometu. Sicer se tudi tamkaj na ulici Broadway izprehaja dnevno »le« 500.000 oseb, zato pa iznaša število ljudi, ki se vozijo po njujorški glavni cesti z avtomobili in električnimi vozovi okrog sedemkrat stotisto.

Božja pot v Čenstohovi. Glasoviti proces zaradi samostanskih škandalov v poljskem mestu Čenstohovi bo koncem septembra zopet prišel na dnevni red pred sodiščem. Vendar ne bo nastopil v tem drugem procesu glavni obtoženev v prvem kazenskem postopanju pater Damazij Mačoh, ker je on v petrikovski ječi zblaznel in so ga nato prepeljali v neko blaznico. V samostanu na Jasni gori, v katerem je živel pater Mačoh in ostali obtoženci so se medtem dogodile nove, zelo pomembne stvari. Del samostanskih bratov se namreč ni hotel pokoravati novemu priorju in so jih morali vsled tega s silo iztirati iz samostana. A tudi novi samostanski upravitelj pater Pij Przezdziecki je moral na odredbo ruskega notranjega ministra zapustiti samostan. Papež se v to zadevo ne more aktivno vmešavati, ker ruska vlada kaj takega ne trpi. Pač bo pa poslednja profanirani samostan najbrže prevzela v priložnostno državno upravo.

1200 oseb zastrupljenih. V Palermu je izbruhnila posebna bolezen. Zbolelo je naenkrat okrog 1200 oseb, ki so baje pile vodo iz zastrupljenega studenca. Trije so že umrli.

Polica morilec. Iz Varšave javljajo, da je bil prošle dni tamkaj umorjen lastnik tvornice in milijonar Bojenski. Morilec je bil član čenstohovske tajne policije.

Ženo umoril. V Pergkirchenu na Zgornje Avstrijskem so zaprli posestnika Antona Kaindla in njegovo mater, ki sta osumljena, da sta zastrupila Kaindlovo ženo Franciško.

V pijanosti postal morilec. Kijevsko vojaško sodišče je obsodilo polkovnika Lilamadeva, ki je v pijanosti ubil v varite-gledališču nekega godca, na štirimesečno ječo.

Zaletel se je včeraj h g. Damianu Godeu v Spod. Šiški, Planinska cesta št. 195 bel pes s temnimi pegami. Kdor ga je zgubil, naj se zglašuje istotam.

Prečinska afera pred sodiščem.

(Konec.)

Ko so bile po zaslišanju Levsteka vse priče zaslišane, se je kot zadnjo pričo zaslišal še preiskovalni sodnik Kuder, ki je vodil celo preiskavo. Njegova izpoved je najbolj značilna že za to, ker je vse pokopala, kar je tekom pol leta potom zasliševanja zgradil.

Pravi, da je dne 16. decembra prišel v Prečino zasliševati zaradi vloma v zabojo. Golija je predlagal, naj se zasliševanje vrši v župnišču. On pa je to odklonil ker je svojo službo hotel opraviti na »nevtralnih tleh.« Kot taka nevtralna tla se mu je zdela gostilna pri Četideljnu, torej pri obtožencu Dreniku. Med drugimi je pred vsem Vintarju predložil Golijevo ovadbo, ker Golija izraža sum, da je Vintar zapleten v afero vloma. To zaslišanje je bilo le informativno, torej Vintar kot osumljenec ni bil kot priča zaslišan. To je razvidno tudi iz zapisnika ki nosi tozadevno označbo. Drž. pravdnik dr. Kremžar izjavlja, da on ne pozna informativnega zasliševanja. Zaslišuje se, ali kot osumljenca ali obdolženca in kot pričo.

Glede občinskega tajnika Valaška pa priča Kuder izjavi, da je Valašek prvotno izpovedal, da je bil on zraven, ko je Vintar Zdravja napeljeval k krivemu pričevanju. Nasproti Valaškovi trditvi, da je bil tedaj v strahu in je le vsled tega tako govoril, priča izpove, da je bil ravno Valašek najbolj miren, in da ga je skoro gotovo še opomnil, naj gole resnico govori. — Glede Drenika pa priča izpove, da ga je zaslišal kot pričo, ne kot osumljenca, ker takrat še ni imel nobenega povičja za to, sicer bi se ne

bil ravno pri Dreniku izbral »nevtralna tla« za zasliševanje. Tudi Zdravje je bil kot priča zaslišan.

Ko je Kuder odšel, se je tukaj vedelo kako bo glede Vintarja izpadlo.

Vintar je imel dva zagovornika, dr. Žitka in Pegana.

Drenika in Zdravje je kagovarjal dr. Slanc.

Vsi oproščeni.

Komaj 10 minut je trajalo posvetovanje o zapleteni stvari, ki se je vlekla skozi 7 mesecev od Novega mesta do Ljubljane, Gradeca in Dunaja in zopet isto pot nazaj. Predsednik senata razglasi razsodbo, ki oprošča vse tri obtožence vsake krivde in kazni. Strela iz jasnega bi ne povzročila takega presenečenja kot ta konec javno priznanih klerikalnih volilnih sleparij.

Razsodba se opira v glavnem nato, da sta Drenik in Zdravje lahko tudi lagala, ker sta se pri zaslišanju čutila kot osumljenca. Isto tudi Vintar. »Naloga preiskovalnega sodnika bi bila, da bi jih bil pri zaslišanju opozoril. Tega pa on ni storil. Taka izpoved pa ne stoji pod tistim paragrafom, ki zaslišane obeta kazni krivega pričevanja.

Naj sta potem Vintar in Drenik tudi Zdravja napeljevala h krivemu pričevanju, se iz tega razloga tudi onadva ne moreta obsoditi radi napeljevanja h krivemu pričevanju.

In s tem je bila razprava končana in prečinska afra slovesno pokopana.

Senat temu zgodovinskemu dogodku je bil sledeč: predsednik dež. sod. svetnik Bučar, prisedniki: dež. sod. svetnik dr. Ahačič, Toporiš in sodnik Zwitter.

Pl. Šukljeja recept za ozdravljenje dež. financ.

(Konec.)

Ali bi bil davek na »zasebno vino« res tak strašen bav-bav, kakor ga zdaj slikajo? Kaj šel! Če ga prav od blizu pogledamo, se nam zdi čisto pohleven, skromen otrok nove dobe. Naj se o naši posebno dolenski vinoreji pojo še take visoke pesmi, dejstvo je, da je ta panoga našega narodnega gospodarstva bolj luksuz, bolj ukoreninjena navada, kot živa potreba za vsakdanje življenje. Da je vino luksuz, da se brez njega prav lahko izhaja, poglejte zemeljski globus, kjer vinorodni kraji stoje v razmerju muha proti slonu. Kakor bi bilo potrebno, da je zaradi vinoreje kdo zapustil svojo domovino, tako je naravnost smešno trditi, da bi zaradi novega davka na »zasebno vino« le eden se moral izseliti v Ameriko.

Ta novi davek bi se dal prilagoditi, kakor pač hočete faksirati vrednost naši vinoreji. Vobče se trdi, da vinoreja našim krajem ne donša nobenega dejanskega dobička; nasprotno, pač pa izgubo. Če bi poleg tega še upoštevali da se zaradi vinoreje zanemarija drugo gospodarstvo, ki bi producentu več neslo, je ta izguba še tolikanj večja. Kdor pa ima toliko, da kljub slabim izkušnjam leto za letom polaga žrtve na oltar vinoreje, ga ne bo prav nič bolj bolelo, ako k tem žrtvam priloži še ono za »zasebno vino«. Vsaj je na tem kontu svojega gospodarstva že vajen vsakoletnih ali vsaj povprečnih izgub in se pri poklonitvi te žrtve lahko tolaži s tem, da ta žrtev služi v neobhodno potrebno pokritje deželne primanjkljaja. Koliko bolj bi ga bolelo, če bi to kar se mora deželi žrtvovati, moral vzeti drugje iz drugega kontu, ki je bolj občutljiv kot za vinorejo.

Tako bi bilo z novim davkom v slučaju če se naša vinoreja smatra pretežno kot taka, da nič ne nese.

Vzemimo pa, da je ta jeremijada o izgubi vinoreje pretirana, in da je vinoreja za naše kraje produktivna, da redi in živi tiste, ki jo ne-

gujejo. Vinoreja v tem smislu je podjetje, je trgovina, sicer riskirani trgovina, a kupčija je vsaka kolikortoliko združena z riziko. Danes zgubiš, zato jutri dobiš itd. Da moraš zopet zgubiti, moreš gotovo več dobiti, z drugim besedami: dohodki iz vinoreje so vkljub morebitnim izgubam vendar večji, nego izdatki. Ako mora trgovec plačevati davke za stvari, ki so za vsakdanjo življensko potrebo veliko večjega pomena, kot je vino, brez katerega prav lahko in bolje kot mi žive milijoni in milijoni, več tisočev ljudi celo med nami v naših vinorodnih krajih, zakaj bi producent, ki predelano vino spravila v kupčijo in v denar, ne mogel vtrpeti nekaj žrtve tudi na »zasebno vino«? Saj moramo indirektno davkoplačevalci poleg toliko drugih davkov trpeti ves davek, vse naklade za prodano vino pri vsaki četrtinki, pa magari če jo poželi bolnik ne za pijačo, nego za zdravilo? Ali se povprečno ne proda več vina, kot se ga shrani doma kot »zasebno vino«? Če morajo revni delavski sloji — ti so namreč najboljši konsumenti — trpeti 75 odstotkov davka, zakaj bi bolje situirani proucent ne pristavil še tistih 25 odstotkov za vino, ki ga sam izpije, oziroma se doma uporabi? Saj on razen zemljiškega davka ne plača nobenega davka pri vinu. In če bi se ta davek res kdaj uveljavil, kdo nam garantira, da tudi ta davek ne bi prišel na hrbet zopet le konsumenta, kar se da prodati vina krčmarjem prav lahko izvesti potom tolikanj višje cene, kolikor bi producent moral plačati za neprodano, ali svoje »zasebno vino«?

Količkanj premeten producent torej ne bi trpel direktno niti vinarja tega novega davka. Ravnotako ne krčmar: to vse gre na račun konsumenta, pivca, indirektnega davkoplačevalca. Čemu torej protestirate proti strašilu, ko bi se vam ne bilo treba prav ničesar bati, če bi bila stvar s tem novim davkom resna, kar pa še zdavno ne bo. Raje naj bi protestirali tisti, na katerih hrbet in mošnjo (jaz mislim na ono v žepu) bi padel z vso težo tudi na novi davek. Pa ravno ti reveži se kar nič ne zmejnijo zato, za to pot imajo tudi prav!

Prizadet bi bil oni producent, ki svojega pridelka iz kateregakoli vzroka ni mogel spraviti v denar in mu vse vino ostane. Pa tudi tu ima drugi izhod: vinotoč pod vejico, dandanes še najboljša kupčija, ali vino spraviti za boljša leta.

Kdo bi bil potem še prizadet? Naši kranjski farovži, to sem že preje enkrat omenil. Da, ti bi bili pa res resnično najhuje prizadeti. Kot Kristovi namestniki, ki jim je prepovedano si kupičiti bogastva, opravljati kupčije, bi imeli vse vino, kar ga pridelajo in kar ga jim umobolne ovčice znesejo skupaj, kot »zasebno vino« doma v svojih kletih in hramih po vinogradih. Ti reveži, ki bi ne smeli danes vedeti, kaj bodo jutri jedli in pili, nimajo nobenega izgovora na kak pardon proti obdavljenju »zasebnega vina«. Zato pa je tudi začelo najpreje vreti po kranjskih farovžih, komaj da je izšel pl. Šukljejev recept iz tiskarskega stroja. Vsaj ravno od tam se je tudi to vrenje razlilo daleč okrog farovžev po celi deželi. Ali da vse to vrvenje ni smatrati resnim, to smo že dovolj pojasnili.

Seveda bi moral ta davek biti razmerno razdeljen in priznati tudi izjeme za izredne slučaje. Pa o tem ne bom danes razpravljaj, za to je še časa bog sam ve koliko.

Kaj pa ko bi se pred tem davkom poskusilo z davkom na ponarejena vina, kar povprek bodisi, da se prodaja, ali da se rabi kot »zasebno vino«? Jaz sodim, da bi imel ta davek za nezdravo vino veliko lepših uspehov za ozdravljenje deželnih financ, za izboljšanje naših pokvarjenih želodcev, za povzdigo naše vinoreje (če jo že hočete imeti) in za boljše kupčijo z našim pristnim vinom. Vsaj je danes na Kranjskem skoro polovico ponarejenega vina in takega, nad katerim se nekaznovano jzvršuje krst v krčmarjeve kleti.

Ta recept dajte poskusiti! Je lahko izvedljiv, ker imamo že nekaj tak zakon in nekakega takega javnega kontrolerja.

Je pa še več drugih receptov glede obdajčenja tekočine ki ji je navadno le ime: vino. Dali bi se poiskati in tudi izvesti morda brez najmanjše škode napram našemu producentu če je samo ta pri nas tisti, ki ga moramo čuvati kot jajce, a konsument pa naj požira vso davčno grenkobo od najvišjih državnih davkov doli do občinskih doklad.

H koncu vam kličem v spomin prvo izvajanje glede vrednosti protesta. Če že hočete proti pl. Šukljejevemu receptu, proti nasvetovanemu davku na »zasebno vino« protestirati, dajte v imenu božjem, Ampak pri tem naj pride tudi sv. duh nad vas in povejte kaj imate namesto tega Šukljevega recepta boljšega, primernega. Vsaj vidite in slišite, da na naši deželi hiši nevarno poka. Če nočemo, da nad nami ne razpade, da nas ne podsuje, jo je treba podpreti ali z desnico ali z levico, to je že vse eno. Vpijmo, protestirajmo kolikor hočemo, nazadnje plačati bomo le — morali.

Vidite, pl. Šukljejev recept ni tako lud, le pomagal ne bo nič, ker ga ni napisal resen odkritosrčen zdravnik.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

OGRSKI MINISTRSKI SVET.

Budimpešta, 13. avgusta. Za petek je sklican ogrski ministrski svet. Razpravljalo se bo o političnem položaju na Ogrskem.

LUKACS V AVDIJENCI.

Dunaj, 13. avgusta. Cesar bo na svoj rojstni dan sprejel ogrskega ministrskega predsednika Lukacsa v posebni avdijenci v Ischlu.

KRITIČEN POLOŽAJ NA BALKANU.

Belgrad, 13. avgusta. Listi poročajo, da je srbska vlada radi izvanredno kritičnega položaja na Balkanu pozvala predsednika državnega sveta Nikolo Pasića naj se nemudoma vrne z letovišča v Marijinih varih v Belgrad, kjer je njegova prisotnost neobhodno potrebna. Vlada te vesti odločno dementira.

TURČIJA.

Carigrad, 13. avgusta. Solundski valij Hussein je prispel semkaj. Trdi se, da postane generalni tajnik mladoturškega komiteja.

Carigrad, 13. avgusta. Bivša ministra Takast in Džavid bej sta skušala v Drinopolju dvigniti med ljudstvom vstajo, a se jima to ni posrečilo.

Carigrad, 13. avgusta. Po semkaj došlih vestih vlada v Solunu popoln mir.

Carigrad, 13. avgusta. Ravnatelj vojaških ječ, ki je ženijske čete hujskal proti sedanji vladi, je obsojen na smrt in sicer ga bodo ustrelili.

Carigrad, 13. avgusta. Džafer bej, ki je pobegnil v Belgrad pred Albanci, se je sedaj napotil preko Rumunske v Carigrad.

STAVKA V TEKSTILNI INDUSTRIJI.

Brno, 13. avgusta. V mnogih tekstilnih tovarnah so delavci zopet pričeli z delom. Pogajanja glede povišanja plač se nadaljujejo.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Gumi plašč, frak in več literških steklenic se proda: Poljanska cesta št. 6 pri g. Murmayer, I. nadstropje.

— Madame, predvsem vas prosim, da mi odgovorite, ali verujete, da me je privedlo k vam nepremagljivo hrepenenje, napraviti vas srečno, mogočno, spoštovano? ...

Odette ga je pogledala z jasnim očesom in vojvoda je skoraj kriknul veselja. Bil je isti pogled, kakor poslednjikrat, jasen, mil, božajoč.

— Visokost, mu je odgovorila, upam da sem spoštovana; po mogočnosti ne hrepenim, in usoda mi zabranjuje, biti srečna. Zahvaljujem se vam vojvoda za vaše besede. Verjamem vam, da vam jim nareka iskrenost ...

— Hvala vam, je šepnil vojvoda z mrličnim glasom. Če mi verjamete to, me boste poslušali. Nevarnosti vam preti; madame, takoj morate zapustiti Hišo Saint-Pol in mi slediti. V burgundski palači vam ne more nihče storiti zlega, na varnem ste tam. Bežati morate od tod ne jutri, ali danes, danes zvečer; ampak takoj! Niti trenutek ne smete več zamuditi. ... Ali hočete? Ali mi zaupate?

Odette ga je mirno poslušala; ko je izgovoril je vzdignila glavo in je počasi dejala:

— Vem, da mi žuga nevarnost; moje življenje ni vredno veliko. Ali tu živi bitje, čegar življenje je istotako v nevarnosti, kakor moje in ki sem mu jaz tolažnica. Slabo, ubogo, potrto, izročeno na milost pohlepnežev, ki glojejo okrog njega in gledajo kdaj bi mu zadali smrtni udarec, je to bitje in jaz sem edina, ki imam z njim usmiljenje. Kdo ga bo tolažil, kdo ga tešil, če odidem od njega jaz, ki sem mu vse in ki mi je vse? ...

— Kralj! je šepnil vojvoda kakor zase,

da je obsojen na smrt, on, Passavant, ki jih je dvakrat rešil iz hudičevega brloga. Ubogi vrage so bili resnično potrti. Bruscaille je stiskal pesti, Bragaille je škripal z zobmi, Brancaillon pa, ki je bil mehkega srca, je hropeče ječal.

— Brancaillon, zdi se mi, da te slišim cmeriti se. Kaj imate vendar vsi trije? Kaj vzdihujete zdaj, ko se hočem smejati! Govorite!

— Ah, Velikanstvo, je zaječal Brancaillon. To je strašno, strašno! ...

— Strašno? se je zavzel kralj osupel.

— Passavant ... je zaječal Brancaillon.

— Kaj je z njim! je kriknul kralj in naglo vstal. Kaj trepetate, kaj mi prikrivate?

Bruscaille ni izgubil glave. Zbral se je in pogumno je stopil naprej.

— Sire, je dejal, brat Brancaillon, pozna plemiča de Passavant, ki ga je vojvoda burgundski pravkar označil za morilca brata Valašega Velikanstva. Dvakrat mu je rešil življenje in mnogokrat nam je v prostih urah pripovedoval v samostanu o tem človeku in o njegovih činih. Plemič Passavant je zvezan s pekrom. Vstaja od smrti in nihče mu ne more do živnega. Bog ve, ali že ni odšel iz ječe. Pred njim ne drže nobena vrata, zdaj je mrtev in za trenutek zopet živ, zdaj med nami in zopet izgine kakor duh. Strašno so tiste zgodbe Velikanstva in če želite, vam jih Brancaillon lahko pove ...

Kralj je prestrašen poslušal menihovo pripovedovanje in silen strah se ga je polastil.

Dr. Ivan Jenko
ne ordinira
do 18. septembra t. l.

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Frančiškanska uica štev. 8

je najmodernejše urejena in opremljena za tisk vsakovrstnih tiskovin: knjig, brošur, urad. tiskovin, not, lepakov, vizitk, in kuvert.

Litografija. - Stereotipija. - Najmodernejše črke in okraske. Tisk v različnih barvah. Najljepša izvršitev. Solidna in točna postrežba.

„DAN“ se prodaja

po 6 vin.:

1. V Gorici: Karol Schmelzer. Južni koločvor Ter. Leban, Corso Verdi 20. Jan. Sardagna, Gosposka ul. 9. U. Likar, državni koločvor.
2. V Kranju: Adamič. Glavni trg: Rant; Šifer na koločvoru.
3. Na Bledu: Pretnar in A. Wölfling.
4. V Bohinjski Bistrici: M. Grobtek.
5. V Račavi: Oton Homan.
6. V Škofji Loki: M. Žigon.
7. V Idriji: tiskarnar Sax.
8. V Cerklji: K. Werli.
9. Na Rakeku: A. Domicelj.
10. V Gor. Logatcu: Josip Rus.
11. V Postojni: I. Marinčič.
12. V Št. Petru na Krasu: K. Schmelzer.
13. V Novem Mestu: Josip Kos.
14. V Opatiji: A. Tomašič.
15. V Reki: J. Trbojevič.
16. V Divači: K. Schmelzer.
17. V Komnu: A. Komel.
18. V Nabrežini: K. Schmelzer.
19. Na Zidanem mostu: M. Peterman.
20. V Celju: Zvezna trgovina.
21. V Mariboru: Vilko Welzl.

Zahvala banki „Slaviji“

Podpisnemu je kot zastopniku Koroščeve rodbine od Sv. Trojice pri Rakeku banka „Slavija“ izplačala K 5000.—, za katere je bil pokojni gosp. Fran Korošec, uradnik deželne odbora v Ljubljani pri njej zavarovan za slučaj doživetja in smrti samo tri leta.

Ker sem prejel nemudoma ves zavarovani kapital, ko so bile predložene potrebne listine, se v imenu Koroščeve rodbine banki „Slaviji“ najiskrejeje zahvaljujem ter jo vsakomur najtopleje priporočam z željo, da bi se Slovenci ozirali le na ta kulantni, slovanski zavod.

Zahvaljujem se tudi gosp. Josipu Turku, lastniku „Prvega slovenskega pogrebnege zavoda“ za ves trud in kulantno postrežbo.

V Ljubljani, 12. avgusta 1912.

FRAN KRAPEŠ,
kavarnar.

Najljepši

SPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veletrgovarjina 250

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj optični zavod.

Dalnogleda, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.

Očala, ščipalniki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.

Cenike pošiljam na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

Kavarna „Central“.

Danes in vsak dan

vso noč

KONCERT

nanovo došlega dunajskega dam-
skega elitnega orkestra.

Z velespoštovanjem

Stefan Miholič,
kavarnar.

Širite, kupujte in naroč-
ajte „Dan“! Prijavljajte
nove naročnike!

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel

brivnico
na Rimski cesti št. 19
v hiši g. Marčana.

Skrbel bom vedno za snažnost in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča

Fran Loborec, brivec.

Trgovci!!

Dne 16. t. m. ob 9 uri se začne prisilna prodaja vsega konfekcijskega blaga, v faktorni vrednosti 62.000 K v trgovini

Oroslav Jezerška v Ljubljani, Mestni trg.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblik in slavnikov za gospode in dečke, ter poletne damske kon-
fekcije z globoko reduciranimi cenami.

Največja zaloge ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna potokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Cenik zastoj in poštne prosto.

— 702 —

— Od mrtvih da vstaja, sčelali? je vprašal prestrašen.

— Od mrtvih, sire, je zaječal Brancaillon, to je strašno, strašno...

Kralj je sedel v naslanjač in ničesar ni več vprašal. Trojica pa se je pobita stisnila v kot in je trepetala...

V sobi je postalo tiho kakor v grobu.

Ivan Nevstrašni je krenil od kralja k gosposki Champdivers.

Odette je živela, odkar sta bila izginila stari Champdivers in Margentine, čisto sama zase. Oblačila se je v žalne obleke. Njena duša je bila potrta. Čutila se je obsojena na smrt in vsa okolica jo je navdajala s strahom.

Od boja tigrinje s psom sem, je ležala na njej težka, strašljiva groza. Ponoči se je plašila v spanju, podnevi jo je pretresalo ob spominu na prestane dogodke. Kraljica je sicer hotela ublažiti tisto strašno noč pokolja med Imperijo in Majorjem in je poslala nadzornika zverinjaka k njej, češ, da je žival ušla po njegovi neprevidnosti iz kletke, rotli jo pri vseh svetnikih, da naj tega ne izda nikomur, ker čaka ga za ta prestopok smrt na višalih.

Dasi je bila izmišljotina dosti verjetna, se Odette ni mogla otestiti misli, da je le z božjo pomočjo ušla smrti, v katero jo je obsodila kraljica. Čutila je, da mora podleči preje ali pozneje, vendar ni nikdar mislila na beg. Otroško nagnenje, ki ga je čutila do norega, zapuščenega kralja, ji ni dopuščalo skrbeti za se. Namenoila se je živeti le zanj, dokler ji bo usojeno. Poleg te udane ljubezni do kralja, je bdel v nji tudi spomin na lepega plemiča, ali bil je

— 703 —

tako globoko skrit v njenem srcu, da si ga ni niti sama upala motiti v njegovih globinah.

Cele zimске dni je presedela v krogu družic, ki so ji ugajale, v malem salonu, kamor jo je pogosto prihajal obiskovat kralj in je vezla tapiserije. Ob širokem oknu so bili nameščeni štirje stražniki in varovali dohod do njih sob noč in dan. Tako je hotel kralj.

Vojvoda jo je tudi danes našel pri vezenju. Vstopivši se je tako obrnil k nji in se je globoko naklonil.

V sencih mu je burno utripalo in zdelo se mu je, da podvzame nekaj usodepolnega. Preklinjal se je, da je storil ta korak, ali živa duša bi ga ne spravila od tod.

— Madame, je dejal, ali mi morete toliko zaupati, da mi posvetite par trenutkov med štirimi očmi? Skrivnost mi leži na srcu...

Odette je mignila stražnikom pri oknu in zapustili so sobo. Odslovila je tudi družice.

— Danes imate prosto, jim je dejala. Idite.

Njen glas je bil miren ali v grlu jo je dušilo. Ko so šli vsi iz sobe, je vstala, odločena prenesti sleherno vest.

— Moj oče je, je pomislila z grenkobo v srcu, in vendar mu ne smem biti prijazna!

Nekaj hipov sta se molče zrla. Oba sta bila zelo bleda.

Ivan Nevstrašni je trpel strašne muke. Zavest, da stoji pred njo, ki jo je namenil za krono vsemu svojemu početju, mu je jemala razsodnost; v goltancu ga je žgalo, oči so ga pekle, kolena so se mu šibila. S komaj slišnim glasom je zašepetal:

„Dan“

je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.

„Dan“

je najboljši informirani slovenski dnevnik.

„Dan“

je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.

„Dan“

je najodločnejši neodvisni jutranji list.

„Dan“

je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 1.70.

„Dan“

je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vin., s poštnino 26 vinarjev več

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.